

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 197/06-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. augusta 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. R. R., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. D., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 155/94 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 155/94 p o r u š i l základné právo Ing. R. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 155/94 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. R. R. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 70 000 Sk (slovom sedemdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. R. R. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 5 760 Sk (slovom päťtisícšesťdesiat slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. P. D., B. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 21. júna 2006 č. k. I. ÚS 197/06-26 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. R. R. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 155/94.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 5. októbra 1994 podala okresnému súdu návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode proti bývalému manželovi Ing. P. V., (ďalej len „odporca“). Na základe potvrdenia okresného súdu sp. zn. D 349/01 do konania vstúpili dve dcéry odporcu, ktoré prichádzali do úvahy ako dedičky zo zákona - Mgr. S. P. a JUDr. S. V. (spolu ďalej len „odporkyne“). Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 19. septembra 2001, proti ktorému podali odporkyne odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením

č. k. 4 Co 33/03-198 z 31. marca 2003 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vec do podania sťažnosti ústavnému súdu nie je právoplatne skončená.

Podľa sťažovateľky okresný súd koná v jej veci so zbytočnými prietiahmi, čím sa predlžuje stav jej právnej neistoty.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prerokovaní rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Ing. R. R., (...) bytom B. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava 1, Bratislava, v konaní pod sp. zn. 14 C 155/94-140 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava 1, B. sa prikazuje, aby v konaní pod sp. zn. 14 C 155/94-140 konal bez zbytočných prietahov.

3. Ing. R. R. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 250.000 Sk, ktoré je povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava 1 je povinný nahradiť trovy konania v sume 5.760 Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia advokátovi, JUDr. P. D., B.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda Mgr. M. L. listom sp. zn. Spr. 2147/04 z 20. júla 2006 a právny zástupca sťažovateľky listom z 3. augusta 2006.

2. 1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu procesných úkonov uviedol:

„(...) netrvám na ústnom prejednaní doručenej ústavnej sťažnosti, súhlasím s tým, aby (...) Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. (...)

V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu k dnešnému dňu nebolo skončené doplnenie dokazovania a súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie oceňovania nehnuteľností. Z dôvodu, že sťažovateľka Ing. R. R. sa nedostavila k ohliadke rodinného domu, neposkytla znalcovi potrebnú súčinnosť listom doručeným súdu dňa 09. 06. 2005 znalec oznámil túto skutočnosť súdu

s tým, že menovaná nerešpektuje termín ohliadky. Listom zo dňa 16. 06. 2005 bola sťažovateľka vyzvaná pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty na poskytnutie súčinnosti súdnemu znalcovi. (...)

Ako to vyplýva z priebehu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 155/94 nedošlo k zbytočným priet'ahom v konaní zo strany konajúcej sudkyne. Priet'ahy v konaní boli spôsobené nečinnosťou účastníkov konania, ktorí neposkytli požadovanú súčinnosť pri znaleckom dokazovaní.“

2. 2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu v mene svojej mandantky uviedol:

„(...) klientka netrvá na ústnom pojednávaní o prijatom návrhu.

(...) nie je pravdou, že súdnemu znalcovi som neposkytla potrebnú súčinnosť. Znalec určil termín ohliadky nehnuteľnosti na deň 9. 6. 2005. Kontaktovala som sa ihneď so znalcom a dohodla termín ohliadky o týždeň, ktorej som sa zúčastnila. Znalec doručil posudok súdu 24. 6. 2005. Už z tohto dátumu jednoznačne vyplýva, že som nezapríčinila priet'ahy v konaní...“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 C 155/94:

- 5.október 1994 – sťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu domáhala vysporiadania BSM po rozvode;

- 28. október 1994 – okresný súd zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi, na adresu uvedenú v návrhu sa mu však zásielku nepodarilo doručiť;
- 10. január 1995 – prostredníctvom centrálnej evidencie obyvateľstva ako aj polície zisťoval okresný súd adresu pobytu odporcu;
- 18. január 1995 – z centrálnej evidencie obyvateľov bola okresnému súdu oznámená adresa pobytu odporcu, totožná s adresou uvedenou v návrhu;
- 19. január 1995 – políciou bolo okresnému súdu oznámené, že iná adresa pobytu odporcu než aká je uvedená v návrhu nie je známa;
- 7. február 1995 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby oznámil miesto aktuálneho pobytu odporcu;
- 13. február 1995 – sťažovateľka oznámila okresnému súdu miesto aktuálneho pobytu odporcu;
- 14. február 1995 – okresný súd zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi (doručený 20. februára 1995);
- 4. júl 1995 – sťažovateľka žiadala nariadiť pojednávanie;
- 21. august 1995 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. september 1995;
- 27. september 1995 – pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti odporcu, ktorý si neprevzal predvolanie, odročené na 15. november 1995 za účelom jeho opätovného predvolania pod hrozbou predvedenia a uloženia poriadkovej pokuty;
- 15. november 1995 – pojednávanie bolo na žiadosť účastníkov odročené na neurčito za účelom poskytnutia im 40-dňovej lehoty na pokus o mimosúdne urovnanie sporu, s tým, že právny zástupca sťažovateľky v tejto lehote oznámi okresnému súdu, či došlo k mimosúdne urovnaniu sporu;
- 5. december 1995 – právny zástupca sťažovateľky oznámil okresnému súdu, že odporca na ich výzvu na mimosúdne urovnanie sporu vôbec nereagoval a dokonca si ani neprevzal výzvu, takže žiadal nariadiť vo veci pojednávanie;
- 2. august 1996 – sťažovateľka opätovne žiadala nariadiť pojednávanie, ako aj predvedenie odporcu prostredníctvom polície, pretože sa zámerne vyhýba kontaktu s ňou, čím je znemožnené akékoľvek rokovanie o mimosúdnom urovnaní sporu;
- 5. august 1996 – okresný súd nariadil pojednávanie na 9. október 1996;

- 9. október 1996 – pojednávanie bolo bez meritórneho prejednávania veci odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti odporcu, ktorý nemal vykázané doručenie predvolania s tým, že okresný súd bude zisťovať jeho pobyt;
- 22. október 1996 – okresný súd zisťoval prostredníctvom polície aj centrálnej evidencie obyvateľstva miesto pobytu odporcu;
- 11. december 1996 – centrálna evidencia obyvateľstva oznámila okresnému súdu adresu pobytu odporcu totožnú s adresou uvedenou v návrhu;
- 12. december 1996 – políciou bol okresnému súdu oznámený pobyt odporcu na adrese uvedenej v návrhu;
- 15. január 1997 – okresný súd nariadil pojednávanie na 19. február 1997;
- 17. február 1997 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie odporcu k návrhu sťažovateľky;
- 19. február 1997 – z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne bolo pojednávanie odročené na neurčito;
- 17. marec 1997 – okresnému súdu bolo doručené stanovisko sťažovateľky k vyjadreniu odporcu zo 17. februára 1997;
- 9. apríl 1997 - okresný súd nariadil pojednávanie na 30. máj 1997;
- 30. máj 1997 – pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti odporcu, ktorý nemal doručené predvolanie, odročené na 10. september 1997 za účelom jeho opätovného predvolania pod hrozbou predvedenia a uloženia poriadkovej pokuty;
- 10. september 1997 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov konania odročené na 14. október 1997 za účelom predvolania svedka a predloženia okresným súdom požadovaných listinných dôkazov účastníkmi konania;
- 18. september 1997 – sťažovateľka predložila požadované listinné dôkazy (potvrdenia o pôžičke a jej splácaní, doklady od osobného motorového vozidla), ako aj fotodokumentáciu spornej nehnuteľnosti – chaty patriacej do BSM pred a po jej rekonštrukcii;
- 14. október 1997 – pojednávanie bolo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne odročené na 11. november 1997;

- 11. november 1997 – pojednávanie bolo z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti odporcu odročené na 10. december 1997 za účelom opätovného predvolania odporcu a neprítomného svedka;
- 10. december 1997 – pojednávanie bolo po vypočutí svedka odročené na neurčito s tým, že „*súd zväži d'alsie dokazovanie*“;
- 18. február 1998 – okresný súd nariadil pojednávanie na 18. marec 1998;
- 18. marec 1998 – pojednávanie sa neuskutočnilo pre neprítomnosť zákonnej sudkyne;
- 13. máj 1998 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov odročené na neurčito z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania na ocenenie spornej nehnuteľnosti - chaty patriacej do BSM;
- 26. august 1999 – okresný súd žiadal, aby sťažovateľka oznámila, či trvá na návrhu alebo ho berie späť v celom rozsahu;
- 1. október 1999 – sťažovateľka sa vyjadrila k sporu a oznámila, že na návrhu trvá;
- 23. november 1999 – okresný súd uznesením uložil súdnemu znalcovi z odboru oceňovania nehnuteľnosti, aby do 30 dní ocenil nehnuteľnosť - chatu patriacu do BSM (uznesenie bolo súdnemu znalcovi doručené 3. decembra 1999) a účastníkom bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie;
- 25. január 2000 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok;
- 17. február 2000 – okresný súd nariadil pojednávanie na 28. apríl 2000;
- 12. apríl 2000 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zmenil nariadený termín pojednávania z 28. apríla 2000 na 14. jún 2000;
- 5. jún 2000 – z pokladne okresného súdu, ktorá vymáhala od odporcu preddavok na znalecké dokazovanie na základe uznesenia z 23. novembra 1999, bolo okresnému súdu oznámené, že odporca 7. apríla 2000 zomrel;
- 14. jún 2000 – okresný súd na pojednávaní po zistení, že dedičské konanie po odporcovi je vedené pod sp. zn. D 349/00, konanie uznesením prerušil;
- 18. september 2000 – odporkyne (dcéry odporcu z prvého manželstva ako jeho dedičky) žiadali, aby okresný súd pokračoval v konaní a aby upravil užívacie právo k spornej nehnuteľnosti - chaty patriacej do BSM;
- 30. november 2000 – okresný súd zaslal žiadosť odporkyň na vyjadrenie sťažovateľke;
- 11. december 2000 – sťažovateľka sa vyjadrila k podaniu odporkyň;

- 5. január 2001 – okresný súd nariadil pojednávanie na 21. február 2001;
- 21. február 2001 – pojednávanie bolo odročené na 21. marec 2001 a okresnému súdu bolo doručené potvrdenie o tom, že ako dedičia po odporcovi prichádzajú do úvahy odporkyne (jeho dve dcéry) a dedičské konanie ešte nebolo skončené;
- 14. marec 2001 – odporkyne zaujali stanovisko k vyjadreniu sťažovateľky z 11. decembra 2000 a súčasne žiadali, aby okresný súd predbežným opatrením do právoplatného skončenia sporu upravil užívacie právo k spornej chate patriacej do BSM;
- 21. marec 2001 – po vypočutí účastníkov okresný súd na pojednávaní uznesením zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia a pojednávanie odročil na neurčito s tým, že „*bude pokračovať v konaní po právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí predbežného opatrenia*“ (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29. máj 2001);
- 23. apríl 2001 – sťažovateľka sa vyjadrila k návrhu odporkýň;
- 27. júl 2001 – okresný súd nariadil pojednávanie na 14. september 2001 a súčasne vyžiadal od Slovenskej sporiteľne, a. s. (ďalej len „sporiteľňa“), informáciu o tom, či bola odporcovi poskytnutá pôžička v rokoch 1985 – 1990, v akej výške, kto ju splácal a aký je jej prípadný zostatok, pričom rovnaké informácie žiadal okresný súd aj o stave pôžičky, ktorá bola poskytnutá spolu sťažovateľke a odporcovi;
- 10. a 30. august 2001 – okresnému súdu boli doručené vyžiadané správy od sporiteľne;
- 14. september 2001 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov, ktorí nemali návrhy na ďalšie dokazovanie, odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na 19. september 2001;
- 19. september 2001 – okresný súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým spornú chatu patriacu do BSM prikázal do vlastníctva sťažovateľky a súčasne rozhodol, že určitá finančná suma, ktorú mala sťažovateľka zaplatiť z dôvodu vysporiadania BSM sa zahrnie do dedičstva po zomrelom odporcovi;
- 5. november 2001 – odporkyne podali odvolanie proti rozsudku okresného súdu;
- 6. november 2001 – okresný súd zaslal odvolanie odporkýň na vyjadrenie sťažovateľke;
- 16. november 2001 – sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku;
- 19. november 2001 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľky na vyjadrenie odporkyniam, sťažovateľke uznesením uložil zaplatiť poplatok za odvolanie a súčasne ju predvolal na informatívny výsluch na 5. december 2001;

- 5. december 2001 – napriek predvolaniu (doručené 5. decembra 2001) sa sťažovateľka na informatívnom výsluchu nezúčastnila a preto bol odročený na 19. december 2001;
- 10. december 2001 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok za odvolanie a súčasne sa vyjadrila k odvolaniu odporkýň;
- 19. december 2001 – sťažovateľka sa nedostavila na informatívny výsluch, pretože jej nebolo včas doručené predvolanie (doručené až 27. decembra 2001). Výsluch bol odročený na 25. január 2002;
- 25. január 2002 – sťažovateľka na informatívnom výsluchu vysvetlila, prečo sa nedostavila na predchádzajúce termíny a oznámila, že rozsudok jej bol doručený 3. novembra 2001;
- 28. január 2002 – spis bol doručený krajskému súdu na konanie o odvolaniach sťažovateľky a odporkýň;
- 29. júl 2002 – spis bol vrátený okresnému súdu ako predčasne predložený, za účelom zistenia okolností doručovania rozsudku sťažovateľke, t. j. aby sťažovateľka predložila dôkaz o tom, že v čase jeho doručovania sa nachádzala v zahraničí, ako aj za účelom zistenia, či sa odvolaním sťažovateľka domáha aj opravy odôvodnenia rozsudku, pretože tú by mal vykonať okresný súd;
- 4. september 2002 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby predložila hodnoverný dôkaz, že v čase uloženia zásielky na pošte sa nachádzala v zahraničí a tiež aby konkretizovala v akom rozsahu žiada opravu odôvodnenia rozsudku;
- 16. september 2002 – sťažovateľka oznámila, že žiada zmenu rozsudku v časti, v ktorej peňažná suma z BSM pripadá do dedičstva po odporcovi;
- 13. november 2002 – okresný súd žiadal, aby sťažovateľka zdokladovala svoju neprítomnosť v čase doručovania rozsudku a súčasne aby oznámila, či žiada opraviť odôvodnenie rozsudku a v akom rozsahu;
- 9. december 2002 – okresnému súdu bolo od sťažovateľky doručené potvrdenie, že v čase doručovania rozsudku (od 24. októbra 2001 do 2. novembra 2001) bola pracovne v zahraničí a súčasne upresnila v čom žiada opravu odôvodnenia rozsudku;
- 6. február 2003 – okresný súd zaslal spis krajskému súdu bez opravy odôvodnenia rozsudku z dôvodu, že sťažovateľkou požadovaná zmena odôvodnenia sa týka zmeny skutkového stavu, ktorý nekorešponduje s vykonaným dokazovaním;

- 11. február 2003 – spis bol doručený krajskému súdu;
- 31. marec 2004 – krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 33/03 z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu zrušil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti (okrem výroku o trovách) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie;
- 27. júl 2004 – spis bol vrátený okresnému súdu;
- 30. september 2004 – okresný súd žiadal od sporiteľne informáciu o zostatku pôžičky poskytnutej spolu sťažovateľke a odporcovi z dôvodu rozporuplných informácií, ktoré vyplývali z už sporiteľňou poskytnutých dokladov a dôkazov predložených sťažovateľkou a súčasne žiadal od Okresného súdu Bratislava V zapožičať exekučný spis sp. zn. 15 E 358/97 z exekučného konania, v ktorom bolo od odporcu vymáhané zaplatenie inej pôžičky;
- 21. október 2004 – sporiteľňa oznámila okresnému súdu aktuálny zostatok nesplateného úveru s tým, že ďalšie požadované informácie bude potrebné vyhľadať v ich centrálnom archíve, preto budú poskytnuté okresnému súdu neskôr;
- 26. október 2004 – sporiteľňa zaslala okresnému súdu zvyšné požadované informácie o splácaní úveru s podrobným rozpisom splátok;
- 16. november 2004 – okresný súd opakovane žiadal od Okresného súdu Bratislava V zapožičanie exekučného spisu sp. zn. 15 E 358/97;
- 16. december 2004 - okresný súd opätovne vyzval Okresný súd Bratislava V, aby mu zapožičal exekučný spis sp. zn. 15 E 358/97;
- 29. december 2004 – Okresný súd Bratislava V oznámil okresnému súdu, že žiadaný exekučný spis nemá, pretože v roku 1997 na tomto súde nebolo exekučné oddelenie a odporučil mu obrátiť sa na Okresný súd Bratislava IV;
- 21. február 2005 – okresný súd uznesením uložil súdnemu znalcovi z odboru oceňovania nehnuteľností, aby do 30 dní určil trhovú cenu chaty patriacej do BSM bez nákladov, ktoré do nej po zániku BSM investovala sťažovateľka (uznesenie bolo súdnemu znalcovi bolo doručené 7. marca 2005);
- 6. apríl 2005 – súdny znalec oznámil, že bude meškať s predložením znaleckého posudku, pretože v ním určenom termíne sa sťažovateľka nedostavila k vykonaniu obhliadky spornej nehnuteľnosti a žiadal, aby jej túto povinnosť uložil okresný súd;

- 3. máj 2005 – okresný súd zaslal spis súdnemu znalcovi, aby do 30 dní od jeho doručenia vypracoval znalecký posudok (spis bol súdnemu znalcovi doručený 4. mája 2005);
- 9. jún 2005 – súdny znalec oznámil okresnému súdu, že sťažovateľka nerešpektuje nariadené termíny obhliadky nehnuteľnosti a súčasne žiadal o upresnenie jeho úlohy zahrnúť alebo nezahrnúť do trhovej hodnoty nehnuteľnosti náklady vynaložené sťažovateľkou po zániku BSM;
- 16. jún 2005 – okresný súd uložil sťažovateľke pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, aby poskytla súčinnosť súdnemu znalcovi;
- 24. jún 2005 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok;
- 22. júl 2005 – okresný súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom;
- 26. august 2005 – odporkyne sa vyjadrili k znaleckému posudku;
- 29. september 2005 – okresný súd vyzval súdneho znalca, aby opravil znalecký posudok a v súlade s uznesením určil všeobecnú trhovú cenu nehnuteľnosti k 18. novembru 1991 (zánik BSM) a v prípade, že to nie je možné, aby oznámil dôvody;
- 14. október 2005 – súdny znalec oznámil okresnému súdu, že znalecký posudok vypracoval správne a určil trhovú hodnotu nehnuteľnosti k 18. novembru 1991 bez zohľadnenia nákladov vynaložených sťažovateľkou, tak ako mu to uložil okresný súd;
- 14. december 2005 – okresný súd zaslal doplňujúce stanovisko súdneho znalca na vyjadrenie účastníkom konania;
- 2. marec 2006 – okresný súd uznesením rozhodol o odmene súdneho znalca.

Od 2. marca 2006 okresný súd vo veci nekonal.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 155/94 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní, v ktorom sa rozhodovalo o vypořiadaní BSM po rozvode, môže predstavovať určitý stupeň zložitosti. Posudzovanú dĺžku konania však v danom prípade

nebolo možné pripísať iba zložitosti veci, ale, ako to bude ďalej vyhodnotené, aj správaniu sťažovateľky a postupu okresného súdu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný v období od:

- od 5. decembra 1995 do 5. augusta 1996, t. j. 8 mesiacov;

- od 13. mája 1998 do 23. novembra 1999, t. j. viac ako 18 mesiacov (počas tejto doby okresný súd len vyzval sťažovateľku na oznámenie, či trvá na návrhu);

- od 2. marca 2006 do rozhodnutia ústavného súdu, t. j. viac ako 5 mesiacov.

Okresný súd teda počas najmenej dvoch rokov a siedmich mesiacov vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale predovšetkým v dôsledku postupu súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'účinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadost'účinenia vo výške 250 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľku dostatočným zadost'účinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadost'účinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na celkovú (takmer dvanásťročnú) dĺžku označeného konania a na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, považuje za primerané vo výške 70 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právny zástupca sťažovateľky si uplatnil a vyúčtoval trovy za právne zastúpenie v celkovej výške 5 760 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovení z § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004

Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Základná sadzba za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2006 je 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu je 164 Sk.

Sťažovateľke patrí náhrada trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2006 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) vo výške 5 460 Sk a dvojnásobok režijného paušálu vo výške 328 Sk, t. j. spolu 5 888 Sk.

Keďže právny zástupca sťažovateľky si uplatnil trovy vo výške 5 760 Sk, ústavný súd sťažovateľke priznal náhradu trov v požadovanej výške 5 760 Sk tak, ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006